

خلاصه ، نمونه سوالات ، پاسخ فعالیت ها و تست های مطالعات اجتماعی

هشتم (درس چهارم)

وظایف دولت

۱- **شهروند:** به همه کسانی که تابع یک کشور چه در داخل و چه در خارج با کارت شناسایی آن کشور تابع آن کشور می گویند.

۲. حقوق و مسئولیت مردم در مقابل دولت

- **حقی،** حق آزادی بیان- بهره مندی از خدمات دولت در زمینه های مختلف _ اظهار نظر و...
- **مسئولیت:** احترام به قوانین_ مشارکت صمیمانه با دولت_ پرداخت مالیات دفاع در جنگ ها و...

۳- مسئولیت های دولت در برابر شهروندان

- رئیس جمهور: امضاء قرار داد ها- اجرای قوانین و مصوبات- هدایت وزیران - اعطای نشان های دولتی- و...
- طبق قانون اساسی فراهم کردن شرایط بهداشتی و سواد و | آموزش و ... دادن خدمات عمومی مانند ساختمان و جاده و پل و... (هزینه ها)

درآمد دولت:

- ۱- درآمد صادرات نفتی
- ۲- درآمد حاصل از خدمات
- ۳- سایر موارد مالیات، گرفتن پول آب، برق، گاز و تلفن از مردم، گرفتن پول بابت خدماتی مانند صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه، و ...

مالیات: مالیات پولی است که بر طبق قانون، افراد و مؤسسات به دولت می پردازند. تا در جهت اداره امور کشور،

مورد استفاده قرار گیرد.

۴- ارتباط بین قوه مقننه و مجریه

۱- دولت: لایحه (لوايح) = مجلس + مصوبه + شورای نگهبان = قانون

۲- مجلس: مصوبه (مصوبات) = مصوبه + شورای نگهبان = قانون

۳- سوال (پرسش درباره فعالیت ها) و استيضاح (رای گیری درباره سوال) از وزیران و رئیس جمهور

بودجه: پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها

✚ بودجه سندی است که دولت هزینه و درآمدهای یک کشور را برای یک سال در آن معین می کند.

✚ یکی از ضایف مهم دولتها تنظیم (لایحه بودجه) است.

✚ لایحه بودجه باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود. مجلس بر درآمدها و هزینه های دولت نظارت می کند.

سوالات درس ۴ پایه ی هشتم

- ۱- منظور از شهروندان، .. اتباع .. یک کشورند.
- ۲- چه کسانی شهروندان ایران محسوب می شوند؟
همه کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند، چه شهری باشند، چه روستایی و عشایری، چه داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور، شهروند ایران محسوب می شوند.
- ۳- شهروندان در رابطه با دولت چه حقوقی دارند؟
آنها حق دارند از خدمات دولت در زمینه های مختلف بهره مند شوند، و حق دارند آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد داشته باشند.
- ۴- شهروندان کشور چه وظیفه ای نسبت به دولت دارند؟
وظیفه دارند به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند، با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند، مالیات خود را بپردازند و در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.
- ۵- مهمترین وظایف دولت بر اساس قانون اساسی چیست؟
دولت موظف است شرایط و لوازم سواد و آموزش، بهداشت، شغل مناسب، رفاه، امنیت، فرهنگ و اخلاق اسلامی را در جامعه فراهم کند. دولت همچنین وظیفه دارد تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی مانند ساختن راه و جاده، پل، بیمارستان، مسکن، مدرسه، سد، مخابرات، آب، برق و گاز و ... را در کشور، گسترش دهد.
- ۶- اجرای قوانین . مصوبات مجلس شورای اسلامی از وظایف مهم دولت است. صحیح (*) غلط ( )
- ۷- وظایف و اختیارات رئیس جمهور را نام ببرید.
  - امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می شود
  - امضای استوار نامه سفیران کشور ما و پذیرش استوار نامه سفیران سایر کشورها
  - اعطای نشان های دولتی .
- ۸- تنظیم لایحه بر عهده .. دولت .. است.
- ۹- لوایح تنظیم شده توسط دولت برای تصویب و قانونی شدن به کجا فرستاده می شود؟ **مجلس شورای اسلامی**
- ۱۰- وظیفه نظارت بر فعالیتهای دولت بر عهده کیست ؟ **بر عهده نمایندگان مجلس**
- ۱۱- سؤال کردن از رئیس جمهور و وزرا توسط نمایندگان چگونه انجام می شود؟

نمایندگان ممکن است از عملکرد رئیس جمهور یا هر یک از وزیران سؤال کنند. در این صورت رئیس جمهور یا وزیری که از او سؤال شده باید در مجلس حاضر شود و به سؤال نمایندگان پاسخ دهد. گاهی نیز ممکن است مجلس، وزیری را استیضاح کند.

۱۲- دولت در چه زمینه هایی فعالیتهای مختلفی انجام می دهد؟

در زمینه های آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و ... انجام می دهد. همچنین برای اقدامات عمرانی مثل ساختن پل، جاده، فرودگاه، نیروگاه برق و ... سرمایه گذاری کند.

۱۳- دولت برای اداره امور کشور باید .. در آمد .. داشته باشد تا بتواند هزینه کند.

۱۴- در آمد دولت به چند بخش تقسیم می شود؟

• درآمدهای حاصل از صادرات نفت • درآمدهای حاصل از مالیات • سایر درآمدها

۱۵- بخشی از درآمدهای دولت از راه .. مالیات .. تأمین می شود.

۱۶- مالیات چیست؟

مالیات پولی است که بر طبق قانون، افراد و موسسات به دولت می پردازند تا جهت اداره امور کشور، مورد استفاده قرار بگیرد.

۱۷- سایر درآمدهای دولت غیر از مالیات و نفت از چه راه هایی است؟

درآمدهایی از بابت ارائه خدمات برق، آب، گاز و تلفن به مردم، صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و نظایر آن، یا درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری در صنایع بزرگ.

۱۸- کدام بخش از درآمدهای دولت نسبت به دیگر موارد کوچکتر است؟ سایر درآمدها

۱۹- بودجه چیست؟

بودجه به زبان ساده یعنی پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها. بودجه سندی است که دولت در آن درآمدها و هزینه های یک کشور را برای یکسال، معین می کند.

۲۰- یکی از وظایف مهم دولتها، تنظیم لایحه .. بودجه .. است.

۲۱- تصویب لایحه بودجه بر عهده کیست؟ مجلس شورای اسلامی

پاسخ فعالیت های مطالعات پایه هشتم

فعالیت ۱ و ۲ صفحه ۲۰:

با راهنمایی دبیر دانش آموزان برنامه و فعالیت دلخواه خود را انجام دهند .

فعالیت ۳ کاربرگه شماره ۲ صفحه ۲۱:

۱:

۱- اعلام داوطلب شدن ۲- تأیید صلاحیت ۳- شرکت در تبلیغات ۴- انتخاب شدن با کسب حداکثر آرا ۵- تنفیذ ۶- تحلیف ۷- انتخاب وزیران و معرفی آنها به مجلس .

۲:

۱ وزارت آموزش و پرورش ۲ وزارت بهداشت ۳ وزارت امور خارجه ۴ وزارت جهاد کشاورزی ۵ وزارت ورزش و نوجوانان ۶ وزارت علوم و تحقیقات و فناوری ۷ وزارت نیرو ۸ وزارت صنعت و معدن و تجارت

فعالیت ۴ صفحه ۲۱:

سبب وابستگی کشور به نفت یا تک محصولی شدن میشود که در مواقع بحرانی مانند نوسانات قیمت جهانی یا تحریم و جنگ با کاهش درآمد و مشکلات اقتصادی زیادی روبرو خواهد شد . باید با همت و توانایی علمی جوانان و دانشمندان و با تکیه بر علم و فناوری روز و با فعالیتهایی در زمینه کشاورزی و صنعت ، و با حمایت از تولیدات داخلی و ملی صادرات غیر نفتی و تولیدات داخلی را افزایش داد تا از وابستگی و تک محصولی شدن دور شد .

بکار بندیم صفحه ۲۲:

به زبان دانش آموز مانند نمونه :

از بین بردن محرومیت و فاصله طبقاتی - برقراری آرامش و امنیت - ایجاد اشتغال - مهار تورم و برقراری ثبات اقتصادی - افزایش سطح فرهنگ و آگاهی مردم - رشد و پیشرفت کشور در سطح بین المللی

سوالات تستی مطالعات پایه هشتم

درس چهارم

۱- کدام یک از گزینه های زیر، از وظایف شهروندان در برابر دولت نمی باشد؟

- الف) احترام به قوانین و مقررات   ب) پرداخت مالیات   ج) آزادی بیان و اظهار نظر   د) دفاع از کشور در هنگام جنگ
- ۲- تنظیم لایحه ی بودجه «از وظایف مهم.....است.

- الف) مجلس   ب) دولت   ج) شورای نگهبان   د) رهبر

۳- دولت بیشتر درآمدهای خود را از چه راهی به دست می آورد؟

- الف) درآمدهای حاصل از نفت   ب) درآمدهای صادرات غیر نفتی   ج) درآمدهای مالیاتی   د) سایر درآمدها

۴- خدمات مربوط به صدور گواهینامه ی رانندگی، مربوط به کدام بخش دولت است؟

- الف) درآمدهای حاصل از فروش کالاهای صنعتی   ب) درآمدهای مالیاتی
- ج) درآمدهای فروش محصولات کشاورزی   د) سایر درآمدها

۵- به پولی که بر طبق قانون، افراد و موسسات به دولت می پردازند تادر جهت اداره ی امور کشور مورد استفاده قرار بگیرد، چه می گویند؟

- الف) عوارض   ب) بودجه   ج) مالیات   د) سرمایه